

Kirš, Zdeněk

**[Společenské vědy: politická ekonomie: filosofie: politika:
bibliografický měsíčník]**

*Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. G, Řada
sociálněvědná. 1957, vol. 6, iss. G1, pp. 168-*

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/111347>

Access Date: 21. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

má sice vlastní doménu, jak uznává sám Schischkoff, a nelze ji tedy s postojem vyšší matematiky ztotožnit. Ale tuto doménu zakotvuje Schischkoff jen v osobním přesvědčení, v osobnosti filosofově. To je krásná a svým způsobem správná myšlenka; avšak stačí udržet a proti možnému náporu ubránit čistotu a toleranci filosofického myšlení? O tom rozhodne praxe filosofů, a pokud k ní přispěje ZfPhF, bude to k jeho dobru. *Oleg Sus*

Společenské vědy — Politická ekonomie — Filosofie — Politika, roč. I, 1956, č. 1—12, Státní knihovna společenských věd v Praze.

V řadě našich bibliografických periodik jsme dosud postrádali souhrnnou a systematicky zpracovanou bibliografii našich a zahraničních časopisů z oboru společenských věd. Proto každý vědecký pracovník nebo propagandista, který se musí obšírněji zabývat problematikou politické ekonomie, filosofie, dějinami strany nebo dělnickým hnutím, přijal s povděkem, že Státní knihovna společenských věd začala od 1. ledna 1956 vydávat nový bibliografický měsíčník *Společenské vědy* s podtitulem: Politická ekonomie, filosofie, politika. Tento časopis nahrazuje jednak dosud vydávaný, rozsahově daleko menší měsíčník *Společenské vědy v sovětských časopisech* (vycházel do konce roku 1955), jednak cyklostylované *Přehledy ekonomické literatury*, které vydala rovněž Státní knihovna společenských věd v březnu a dubnu 1956.

Nový časopis přináší velice rozsáhlý soupis důležitých článků, statí a zpráv z mnoha našich a zahraničních časopisů i některých významných novin a deníků. A nescházejí ani odkazy na některé závažnější, většinou monografické a thematicky úzce zaměřené publikace knižní. Tím *Společenské vědy* nesporně získaly a zájemci o společenskovědní obory tak dostali do rukou možnost pravidelné orientace a potřebný přehled o nejnovějších časopiseckých, respektive knižních publikacích. *Společenské vědy* mají formu výběrové, thematicky pečlivě utříděné bibliografie z více než 200 důležitých časopisů, marxistických i nemarxistických, vydávaných v evropských i mimoevropských zemích. Jsou tu zastoupeny nejen časopisy zemí lidových demokracií a SSSR, ale také USA, Anglie, Francie, NSR, Itálie, Holandska, Švýcarska, Indie, Kanady, Japonska a j.

Je přirozené, že *Společenské vědy* nemohly hned ve svých prvních číslech zachytit všechna důležitá periodika, takže některé země byly zastoupeny poměrně chudě; na př. záznamy z jugoslávských ekonomických časopisů *Ekonomist*, *Ekonomika politika* a *Ekonomski pregled* i některých jiných se objevují teprve v závěrečných číslech prvního ročníku. Nicméně však by bylo zapotřebí ještě mnohými časopisy novou bibliografii postupně doplňovat. Tak z velkých politických deníků chybí ústřední orgán italské socialistické strany *Avanti*, v oboru estetiky a uměnovědy nezaznamenávají *Společenské vědy* polský čtvrtletník *Sztuka i Krytyka*, francouzskou *Revue d'Esthétique* a pod. To jsou ovšem drobné a jistě jen přechodné nedostatky, které novému časopisu neubírají na významu a poslání.

Bibliografie, pro niž jsou excerповány ekonomické, filosofické a politické časopisy celkem z 22 zemí, je rozdělena na tři základní oblasti (ekonomie, filosofie, politika), které se dále dělí na dílčí thematické oddíly a pododdíly. Tak v oboru politické ekonomie najdeme celkem 11 thematických skupin; sahají od všeobecných problémů politické ekonomie přes dějiny ekonomických učení, ekonomiku jednotlivých společenských formací až k ekonomice socialismu a světovému hospodářství, takže tato partie tvoří uzavřený a jednotný celek, shrnující v plně obsáhlosti problematiku všech ekonomických disciplín. Podobné rozdělení do thematických oddílů a pododdílů mají také oba zbývající obory, filosofie a politika.

Členění celé struktury časopisu a jeho třídíky, i když zatím jen provisorně použité, zachovávají takřka důsledně jednotné měřítko, podle něhož jsou články postupně excerповány vždy od jednoho časopisu k druhému. Toto třídění a řazení materiálů podle časopisů má nepochybně své přednosti a umožňuje poměrně rychlou a snadnou orientaci. Je však otázka, zda by úplnější přehlednosti neprospělo leckde spíše řazení chronologické, odpovídající někde lépe povaze zkoumaného předmětu, a to zvláště tam, kde běží o vysloveně historickou tematiku, na př. u dějin filosofie, dějin ekonomických učení a pod. Postupuje tak na př. francouzský *Bulletin Signalétique — Philosophie Sciences Humaines*.

Ke kladným stránkám *Společenských věd* patří také pečlivě vypracované anotace jednotlivých článků. Anotace podávají vždy v několika větách stručnou charakteristiku obsahu nebo aspoň heslem upozorňují na hlavní problém, který zaznamenává statí časopisů, případně knihy řeší. Uváděné články jsou průběžně číslovány a u těch časopisů, které k nám docházejí jen v omezeném počtu exemplářů, je připojen odkaz na knihovnu, v níž je možno časopis vypůjčit nebo na místě prostudovat.

Rozhodnutí o vydávání takto universálně sestavené bibliografie, která se zajisté stane hledanou a ceněnou příručkou pro všechny pracovníky společenskovědních oborů, bylo nanejvýš včasné a potřebné.

Zdeněk Kírš